

خلاصہ دروس عقاید

عدل

محمد امین اسکیر

بہارِ ہمام

محمد ہاشم رسولی

سرشناسه:

بیابانی اسکویی، محمد، ۱۳۴۱ -

Biabani Oskouei, Mohammad

عدل الهی، برگزیده

عنوان و نام پدیدآور:

خلاصهٔ دروس عقاید: عدل / محمد بیابانی اسکویی؛

عنوان و نام پدیدآور:

به اهتمام محمد هاشم رسولی

مشخصات نشر:

مشهد: انتشارات ولایت، ۱۳۹۸.

فروست:

خلاصهٔ دروس عقاید.

مشخصات ظاهری:

۱۲۶ ص: ۹/۵ × ۱۹ س.م.

شابک دوره:

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۵۰-۵

شابک جلد ۲:

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۵۵-۵

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیبا.

یادداشت:

کتابنامه.

موضوع:

عدل (اصول دین).

موضوع:

Justice (Pillars of Islam)

موضوع:

شیعه - اصول دین.

موضوع:

Shi'ah - (Pillars of Islam)

ژانر افزود:

رسولی، محمد هاشم، ۱۳۶۴ - ، گردآورنده.

رده‌بندی بک

BP ۲۱۹/۳ ع ۴۰۱ ۱۳۹۸

رده‌بندی سی

۲۹۷/۴۲

شماره شابک

۵۲۷۲۴۷۶

انتشارات ولایت

عدل

مؤلف: محمد بیابانی اسکویی

به اهتمام: محمد هاشم رسولی

صفحه‌آرا: علی کسرائیان

نویسنده: پاپ: این

امور فنی و چاپ: آستان قدس

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۵۰-۵ شابک ج ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۵۵-۵

نشانی: مشهد، خیابان آخوند خراسانی ۲۰/۱، جنب مسجد الزهراء (ع)، انتشارات ولایت

تلفن: ۰۹۱۵۱۵۷۶۰۰۳

مراکز پخش:

• تهران: خیابان شریعتی، رویروی ملک، خیابان شبستری، خیابان ادیبی،

شماره ۲۶، انتشارات نبأ، تلفن: ۰۲۱-۷۵۵۰۴۶۸۳

• قم: خیابان معلم، انتشارات دارالتفسیر، تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۱۲

• مشهد: چهارراه شهدا، نبش پاساژ گنجینه، انتشارات نورالکتاب، تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۲۳۱۳۰

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار.....
۱۳.....	فصل اول: عدل الهی.....
۱۵.....	درس اول: جایگاه بحث عدل و معنای آن.....
۱۷.....	جایگاه بحث عدل.....
۱۸.....	معنای عدل.....
۱۹.....	عدل الهی در آیات قرآن کریم.....
۲۳.....	کاربرد قرآنی واژه «ظلم».....
۲۳.....	عدل الهی در روایات اهل بیت (علیهم السلام).....
۲۴.....	۱. معنای عدل و ظلم در روایات.....
۲.....	۲. مراتب عدل و ظلم.....
۲۶.....	۳. قول به جبر، نسبت ظلم به خدا.....
۲۷.....	۴. تساوی میان انسان‌ها و عدالت.....
۲۹.....	۵. اعطای حق به صاحبان آن.....
۳۰.....	عدل الهی از نظر عالمان.....
۳۲.....	تقدّم و عمومیت عدل الهی بر فضل و احسان الهی.....
۳۸.....	خودآزمایی.....

درس دوم: رابطه عدل الهی	۳۹
کیفیت پیدایش اشیا و سبب اختلاف آنها	۴۱
امکان تغییر در مراتب و جایگاه های موجودات	۴۵
عدل الهی و اصول دین اسلام	۴۷
۴. لی الهی و مالکیت و حکمت خدا	۴۸
عدل الهی و حسن و قبح عقلی	۵۳
۵. حسن و قبح در نظر اندیشمندان	۵۳
۲. حسن و قبح در قرآن و روایات	۵۵
۳. حسن اعلی و حسن فعلی	۵۶
خودآزمایی	۵۸
درس سوم: رابطه عدل الهی با ۱. خیر و شر	۵۹
عدل الهی و خیر و شر	۶۱
۱. توحید و خیر و شر	۶۱
۲. عدل الهی و شرور	۶۵
۳. حکمت الهی و شرور	۶۶
عدل الهی و خلود	۶۶
عدل الهی و شفاعت	۶۶
خودآزمایی	۶۶
فصل دوم: بداء	۷۷
درس چهارم: معنای بداء و دیدگاه قرآن و روایات درباره آن	۷۹
معنای بداء	۸۱
الف) معنای لغوی بداء	۸۱
ب) معنای اصطلاحی بداء	۸۱

۸۷.....	بداء در آیات قرآن کریم
۸۸.....	۱. آیه محو و اثبات
۸۸.....	۲. آیات مربوط به شب قدر
۹۰.....	۳. آیه بسته نبودن دست خدا
۹۱.....	۴. آیه «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
۹۲.....	۵. آیاتی که بر فزونی و کاهش در خلق دلالت دارند
۹۳.....	۶. آیاتی که بر قبولی توبه و استجاب دعا دلالت می کنند
۹۴.....	۷. آیاتی که بر تغییر در خلق به سبب کردار بندگان دلالت می کنند
۹۴.....	بداء در آیات اهل بیت علیهم السلام
۹۸.....	خودآزمایی
۹۹.....	فصل سوم: جبر و تفویض و امر بین الامرین
۱۰۱.....	درس پنجم: معنای واژگان کلیدی، ابطال جبر و تفویض و تبیین امر بین الامرین
۱۰۳.....	معنای واژگان کلیدی
۱۰۳.....	الف) جبر
۱۰۴.....	ب) اکراه
۱۰۴.....	ج) اضطرار
۱۰۶.....	د) تفویض
۱۰۸.....	ابطال جبر و تفویض
۱۱۰.....	امر بین الامرین
۱۱۴.....	خودآزمایی
۱۱۵.....	فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار

از آنجا که اعتقادات مذهبی همواره در طول تاریخ مذاهب در معرض شبهات و انحرافات بوده و هست بر همه شیعیان لازم است برای تحسین بر اصالت اصول اعتقادی خویش، همواره اعتقادات خویش را با منابع اصیل آن (یعنی قرآن و روایات معصومین علیهم السلام) تطبیق کرده و هرگونه کاستی و افزونی و انحرافات را از آن‌ها زدوده و در مقابل شبهات منحرفان از اصول مذهب خود دفاع کرده و آن را با سلامت کامل به نسل‌های بعدی انتقال دهیم.

مجموعه‌ای که پیش روی طالبان علم و دانش قرار دارد خلاصه‌ای در اصول اعتقادات شیعه امامیه است که بر اساس آیات قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام شکل گرفته است. نویسندگان سعی کرده است با دسته‌بندی مناسب آیات قرآن و احادیث معصومان علیهم السلام مخاطب خویش را با اصول صحیح اعتقادی امامیه در توحید و نبوت و عدل و امامت و معاد آشنا کند.

این مجموعه خلاصه‌ای از پنج جلد کتاب مفصل در

همین موضوعات است که پیش از این بارها چاپ و منتشر گردیده است.

ضمن تشکر از حسن عنایت مخاطبان ارجمند و التماس دعای خیر از این عزیزان، تقاضای نگارنده این است که با بسندهادات و انتقادات سازنده خویش ما را در بهبود و اصلاح این مجموعه یاری نمایید.

در خاتمه از فاضل ارجمند و دوست گرامی جناب آقای حجة الاسلام والمسلمین شیخ هاشم رسولی که با زحمات فراوان، تحریر و نگارش این اثر را به عهده گرفته و به انجام رساندند تشکر و قدردانی می‌کنم. از خداوند متعال برای خود و ایشان و همه شیعیان امان معصوم علیهم السلام استدعای سلامت کامل در دنیا و آخرت با امتقایی سالم و عالمانه و عارفانه دارم. به امید آن روزی که پرچمدار عدل کامل از پشت پرده غیبت برون آید و همه عالم را پر از عدل و نور و روشنایی کند. و چه خوب است که خداوند رؤوف و مهربان آن زمان را هر چه زودتر روزی بندگان خویش کند تا در سایهٔ ساقی که بت آن بزرگوار تعالیم دینی از غربت بیرون آمده و عبودیت همه جای زمین را در بر بگیرد. و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.

قم

۹۸/۲/۱۷

محمد بیابانی اسکویی